

Sodų bendrijų keliai savivaldai per brangūs

Autorius: **Kazys KAZAKEVIČIUS**

06:02 Vasario 20 D. 2013

Nuo šių metų pradžios sodininkų bendrijų vidaus kelius turi prižiūrėti savivaldybės. Tačiau šios tokio rūpesčio kratosi kaip velnias kryžiaus, nes tam reikėtų bent 10 mln. litų.

Romo Jurgaičio nuotrauka/Sodininkams sunku surasti, kas nuvalys ir prižiūrės soduose esančius kelius.

Nors Seimas Sodininkų bendrijų įstatymo pataisų projektą priėmė pernai birželio 29 dieną, iki šiol nė vieno iš 15 tūkst. kilometrų sodininkų bendrijų vidaus kelių savivaldybės dar nėra perėmusios, tad jų ir neprižiūri.

Rūpinasi patys

Šalia Marijampolės sodų bendrijoje gyvenanti Irena L. neslėpė, kad į tokį valdžios sprendimą ji žvelgė su didžiule viltimi, mat iki šiol dėl kelių turi daug vargo. "Kiekvieną dieną, kai priversta daug sniego, ankstų rytą ir vakarą, po keletą valandų mano vyras su sūnumi kasdavo sniegą nuo kelio, kad ryte galėtume išvažiuoti į darbą. Ieškojome, kas galėtų traktoriaumi nustumdyti, bet tam reikia turėti nemažai pinigų, šimto litų neužtenka", - kalbėjo moteris. Pasak jos, pinigais prisidėti galėtų tik viena kita soduose žiemojanti šeima, nes čia gyvenantys pensininkai nei pinigų turi, nei jiems būtina kas rytą kur nors važiuoti. Tad ir užpustytas kelias - tik jaunesniųjų sodų gyventojų rūpestis.

Tai, kad žiemą soduose gyvenantiems žmonėms netrūksta rūpesčių dėl neprižiūrimų vietos kelių, patvirtino ir Trakų rajono Valų kaime esančios sodininkų bendrijos "Kaitra" pirmininkas Justinas Bartusevičius. Jie samdo traktorių, kad nustumdytų sniegą nuo užpustytų kelių, nes niekas kitas jais nesirūpina. Lėšų tam surenkama iš soduose gyvenančių žmonių. "Kitos išėitės nėra. Ne tik žiemą tenka traktorių samdyti, bet ir pavasarį turime žvyrą pirkti, samdyti greiderį", - pasakojo J.Bartusevičius.

"Kaitros" sodininkų bendrija - tarsi nedidelė gyvenvietė. Joje iš 240 sklypų net 60-yje yra pastatyti gyvenamieji namai, juose sodininkai gyvena visus metus.

Įstatymai - sau, gyvenimas - sau

"Mūsų bendrijos vietinius kelius Trakų savivaldybės žinion galime perduoti nors ir šiandien, bet tam dar reikia atlikti geodezinius matavimus. Jie kainuotų apie 14 tūkst. litų. Žadama, kad už šiuos darbus turės mokėti savivaldybės, bet jos neturi pinigų nei tokiems reikalams, nei kelių priežiūrai. Tad ir užmojai kelius realiai perduoti savivaldybėms man labiau kvepia utopija, o ne dvelkia realybe", - tvirtino "Kaitros" pirmininkas J.Bartusevičius.

Abejonių, kad savivaldybės griebis tvarkyti sodininkų bendrijų vidaus kelius išreiškė ir Marijampolės bendrovės "Sodai", vienijančios 22 sodininkų bendrijas, pirmininkas Pranciškus Jokimaitis. Pasak jo, kol kas nėra viena Marijampolės bendrija nėra net pradėjusi rengti vietos kelių kadastrinių matavimų, nes neaišku, kas ir kaip mokės už tokius darbus - kas sumokės tuo atveju, kai savivaldybė atsisakys mokėti motyvuodama, jog neturi tam pinigų. Be to, neaišku, kaip sodininkų bendrijos turi savivaldybėms perduoti vietos kelius, jei jie yra nutiesti valstybinėje žemėje ir nėra sodininkų bendrijų nuosavybė.

Lietuvos sodininkų draugijos pirmininkas Vladislovas Butkevičius LŽ teigė, kad sodininkų bendrijų kelių perdavimas savivaldybėms nėra prasidėjęs visoje šalyje. Mat tam Seimo priimtų įstatymo pataisų neužtenka, dar Vyriausybė turėtų patvirtinti kelių perdavimo tvarką. "Jos kol kas nėra, ir abejoju, ar kadenciją baigusi Vyriausybė buvo parengusi jos projektą. Bent jau mums apie tokį dar neteko girdėti", - kalbėjo V.Butkevičius.

Padeda ir neperėmę

LŽ kalbinamas Marijampolės savivaldybės meras Vidmantas Brazys teigė, kad jei bus skirta pinigų, sodininkų bendrijų kelius perims be jokių ginčų. Tačiau kol kas apie pinigus niekas net nekalba. "Jau dabar turimų vietos kelių negalime tinkamai prižiūrėti, nes tam neužtenka pinigų. Palyginti su 2008 metais, vietos kelių priežiūrai 2012-aisiais gavome 20 milijonų litų mažiau", - tikino V.Brazys.

Jis teigė, kad savivaldybės administracija, net ir nebūdama sodininkų bendrijų kelių savininke, padeda sodininkams juos tvarkyti: prireikus užpila duobes, pasirūpina išlyginti. "Jei kas mano, kad kai tik kelius perims savivaldybės, iš karto jie bus asfaltuojami, labai klysta. Net mieste dalis gatvių neasfaltuotos. Nėra tam pinigų", - tvirtino Marijampolės meras.

Lietuvos savivaldybių asociacijos viceprezidentas Algirdas Vrubliauskas, Alytaus rajono savivaldybės meras, taip pat tvirtino, kad bendrijų vidaus kelių perdavimas savivaldybėms turi būti pagrįstas pinigais. Jų reikia ne tik keliams inventorizuoti bei dokumentams parengti, bet ir keliams tvarkyti. A.Vrubliausko teigimu, kol kas tėra deklaratyvaus pobūdžio dokumentai, o apie pinigus net nekalbama.